

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Petra Jiráňková

Kúzelné slovíčka

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Mgr. Petra Jiráňková>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ Prostějovská 38, 08001
Prešov, petrajiran@gmail.com>

Názov: <Kúzelné slovíčka>
Rok vytvorenia: <2014>
**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Helena Slobodníková>
ISBN 978-80-565-0891-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Prídavné mená.....	1
Zámená.....	2
Zámená.....	3
Slovesá.....	4
Slovesá.....	5
Slovesá.....	6
Slovesá.....	7
Ohybné slovné druhy.....	8
Ohybné slovné druhy-.....	9
Slovné druhy.....	10
Neohybné slovné druhy.....	11
Podstatné a prídavné mená, vybrané slová.....	12
Vybrané slová.....	13
Vybrané slová, tvorenie viet.....	14
Spodobovanie, vybrané slová.....	15
Vybrané slová.....	16
Vybrané slová, abeceda, literatúra.....	17
Vybrané slová, literatúra.....	18
Vybrané slová.....	19

1. Urč pád prídavných mien, napíš aj pádovú otázku.

s najlepšimi priateľmi - _____

k zakvitnutej lúke - _____

prítulné šteniatka - _____

vidím nové hodinky - _____

o siedmich kozliatkach - _____

2. Roztried' prídavné mená podľa rodov.

prázdny, malá, smutný, červené, vysoké, čarovná, tuhý, porcelánový, zelené, zázračné, sladká, veselé, dobrý, nádherná, svedomitá, usmievavý, lenivý, čestná

mužský rod: _____

ženský rod: _____

stredný rod: _____

3. Urč gramatické kategórie prídavných mien.

Prídavné meno	Rod	Číslo	Pád
silný obor			
odvážni muži			
z horského potôčika			
oddaným kamarátom			
na usmievavej tvári			
čerstvé buchty			
s rozprávkovými bytosťami			
šikovnému chlapcovi			

1. Vypíš z textu zámená.

Ja a môj brat bývame vo veľkom meste. Je to krajské mesto. Moji rodičia sa prisťahovali z Martina. Naša škola sa nachádza na Prostějovskej ulici. Nášho psa máme veľmi radi. Jeho meno je Jimmy. Je to náš dobrý kamarát. On sa často hrá s kocúrom Mikim. Tieto zvieratká sú našou veľkou radosťou.

---

2. Doplň ukazovacie zámená.

_____ práca

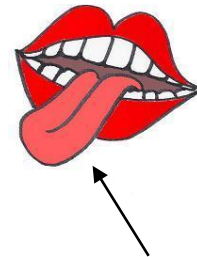
_____ úsmev

_____

_____

_____ lekárneň

_____

_____ výplata

_____

_____ jedlo

_____ prútik

_____

_____

_____

_____

1. Doplň osobné zámená

ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony

_____ pekne kreslíš. _____ maľujem obrázok. _____ píše domácu úlohu.
_____ ste sa s ním stretli? _____ skákali na lopte. _____ cestujeme na výlet do
Martina. _____ pozerá rozprávkovú knihu. _____ hrali hokej. _____ behalo za
loptou.

2. Podčiarkni zámená a roztried' ich.

Prídeme sa pozrieť na náš nový budúci dom. Ty si veľmi smelá. Toto bolo tvoje veľké šťastie. Tá si asi myslela to isté ako ja. Ona sa tam nemohla dostať. Bola to jej chyba. Dostavili sa aj oni?

Osobné: _____

Ukazovacie: _____

Privlastňovacie: _____

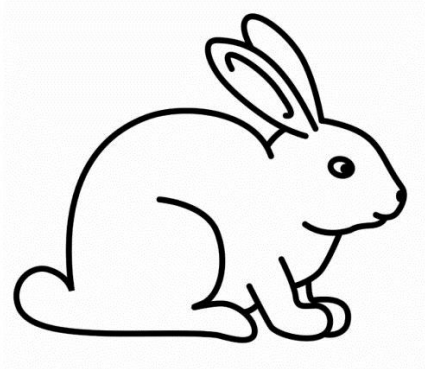
Zvratné: _____

3. Vyfarbi: žltou pastelkou osobné zámená, zelenou pastelkou privlastňovacie zámená a modrou pastelkou ukazovacie zámená.

Tieto	nášho	my	ja	ten
moji	tieto	ich	á	on
To	jej	nášho	jej	váš
Naša	ony	toto	môj	tvoj
Jeho	náš	ty	vy	oni

1. Nájdi v hádankách slovesá a vypíš na čiaru

Keď je v poli, vystrie
uši, nabrúsiť dva
zúbky skúsi – podáva
si pod pyštek
kapustový batôžtek.

V daždi sme v ňom odetí
od hlavy až po päty.
Kvapku čo naň prichodí,
pokotúľa , odhodí.

---

2. Do viet doplň slovesá.

Moja starká rada _____ koláče. Moji spolužiaci radi _____
hokej. Veverička _____ zo stromu na strom. Loď _____ po
šírom mori. Dievčatá _____ v domove dôchodcov. Zabudla som sa
_____ básničku.

3. Slovesá v jednotnom čísle vyfarbi modrou pastelkou, v množnom čísle žltou pastelkou.

poslúchame, plával, je, víтали ste, sú, prečítam, ochutnáte, spím, rozprávaj, nevie,
okopáva, prajeme, plakalo, volajú, utekali sme, čaká

1. Slovesá daj do správneho tvaru.

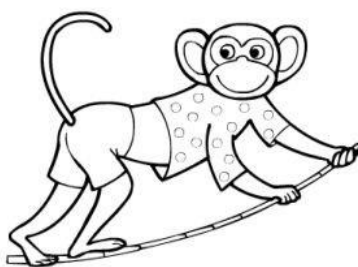
Ja si rada (*kresliť*) _____ . Ty si mi (*hodiť*) _____ loptu ? On si (*zabudnúť*) _____ domácu úlohu. Ona (*uvariť*) _____ chutné halušky. Ono nám (*zarecitovať*) _____ peknú básničku. My sme (*vidieť*) _____ krásne srnky. Vy ste si už (*upratať*) _____ svoju izbu? Ony (*skákať*) _____ cez švihadlo. Oni (*chodiť*) _____ na tanečné vystúpenia.

2. Utvor vety podľa obrázkov, kde bude sloveso a napíš.

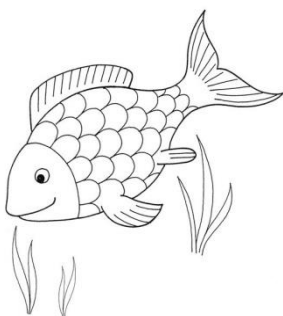

Land Rover LR3

---

1. Vyčasuť sloveso liečiť v jednotnom a množnom čísle.

Jednotné číslo

1. osoba _____
2. osoba _____
3. osoba _____

Množné číslo

- 1.osoba _____
- 2.osoba _____
- 3.osoba _____

2. Vo vetách podčiarkni slovesá.

Večer som si prečítal zaujímavú povesť. Zajtra pôjdem do knižnice.

Vypožičiam si päť kníh o prírode. Mame donesiem niekoľko časopisov.

Otec najradšej pozerá športové správy. Sused nám rozprával o hokeji.

Ja ho rád počúvam. Vždy sa dozvieme, kto bol najlepší hráč .

3. K slovesám pridaj zámená.

Sloveso	Zámeno
Kreslím	
počúvaš	
Kráča	

Sloveso	Zámeno
Píšeme	
Pozeráte	
Umývajú	

3. Vety napíš správne

Vrana / letieť/ _____

Lesník / strieľať/ _____

Lekár /liečiť/ _____

Pekár / piecť / _____

Kozmonaut / lietieť / _____

1. Odpovedaj celou vetou a napíš.

Čo robia učitelia? _____

Čo robia lekári ? _____

Čo robia murári ? _____

Čo robí slnko ? _____

Čo robí spevák ? _____

2. Doplň slovesá

Na našu Zem _____ Slnko. Na zastávku _____ autobus. Jurko
_____ domácu úlohu. Z rádia často _____ piesne. V povetrí
_____ vtáky. Zo stromov _____ listie. Murár _____ dom.

3. Roztried'te slová podľa toho, kedy sa činnosť konala.

nesiem, robil som, varili, chodia, zaspieva, budú hovoriť, píšete, kreslili ste,
naobedujú sa, hrabeš, rýľoval, budeme sadiť

prítomný čas _____

_____

minulý čas _____

_____

budúci čas _____

_____

1. Vymysli vety podľa zadania a napíš ich.

podstatné meno	sloveso	_____
----------------	---------	-------

prídavné meno	podstatné meno	sloveso
---------------	----------------	---------

_____

číslovka	podstatné meno	sloveso	zámeno	podstatné meno
----------	----------------	---------	--------	----------------

_____

2. Urči slovné druhy vo vete.

Mamička kúpila v obchode desať čerstvých vajec a päť rožkov.

Slovo	slovný druh

Slovo	slovný druh

3. Urči gramatické kategórie všetkých podstatných mien vo vete (z úlohy č.1)

Slovo			

1. Nájdi chyby a oprav ich.

slovo	osoba	Číslo	čas	neurčitok
Je	3.osoba	singulár	prítomný čas	biť
videli sme	2.osoba	plurál	budúci čas	vidieť
budem pozerat'	1.osoba	plurál	budúci čas	vidieť
spala	3.osoba	singulár	prítomný čas	spálit'

2. Vyskloňuj podstatné meno obraz.

Singulár	Plurál

3. Rozdeľ číslovky na základné Z a radové R .

siedmy , šesť , osemnásta , nultý , piate , sto ,
 sedemdesiaty piate

4. Napíš slovom:

6.
19

12
23.

59
18.

1. a/ Pozorne si prečítaj nasledujúci text.

Vysoko nad Kriváňom vychádza slnko. Dnes sa ukazuje pekný deň. Pod starým dubom poskakujú tri zajačiky. Na Kriváň vystupujú turisti. Kto vystúpi ako prvý? Oni sú veľmi usilovní.

b/Vypíš z textu:

1 všeobecné podstatné meno _____

1 vlastné podstatné meno _____

2 prídavné mená _____

2 slovesá _____

2 číslovky _____

1 zámeno _____

2. Nahrad' podstatné meno zámenom:

Zuzka sa nevie dobre lyžovať. _____

Kocúr chytí každú noc myš. _____

Susedia nám veľmi pomáhajú. _____

Tretiaci vedia dobre čítať. _____

Viktor si výborný v matematike. _____

3. Slová s podobným významom vyfarbi pastelkou.

upratovať	čistiť	umývať	zarmútený	kreslo
trón	smutný	nešťastný	Stolička	neradostný

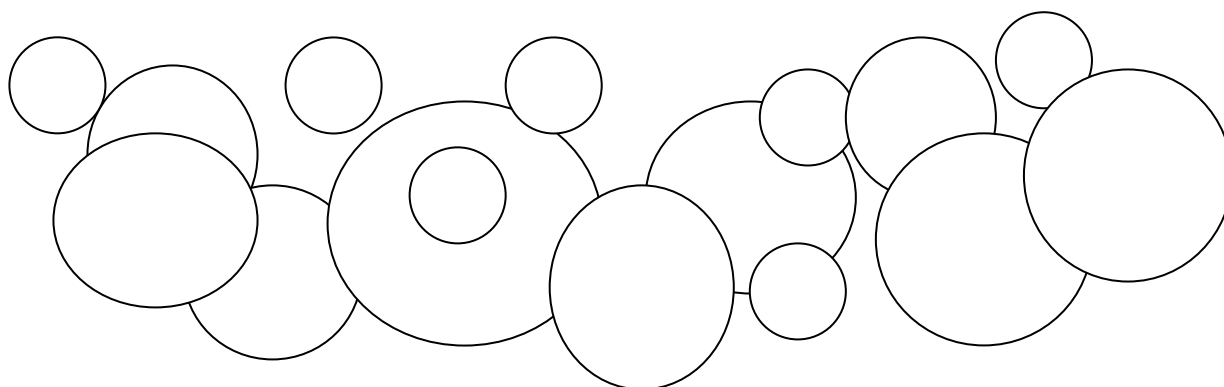
1. Vo vete urči všetky slovné druhy:

On _____ chová _____
je _____ tieto _____
starý _____ štyri _____
ujo _____ holuby. _____
a _____

2. Uhádni zašifrované čísla:

semo - _____ äpt' - _____ aádt'svn - _____
ityrš - _____ ät'dev - _____ st'ead - _____

3. Spočítaj kolieska:

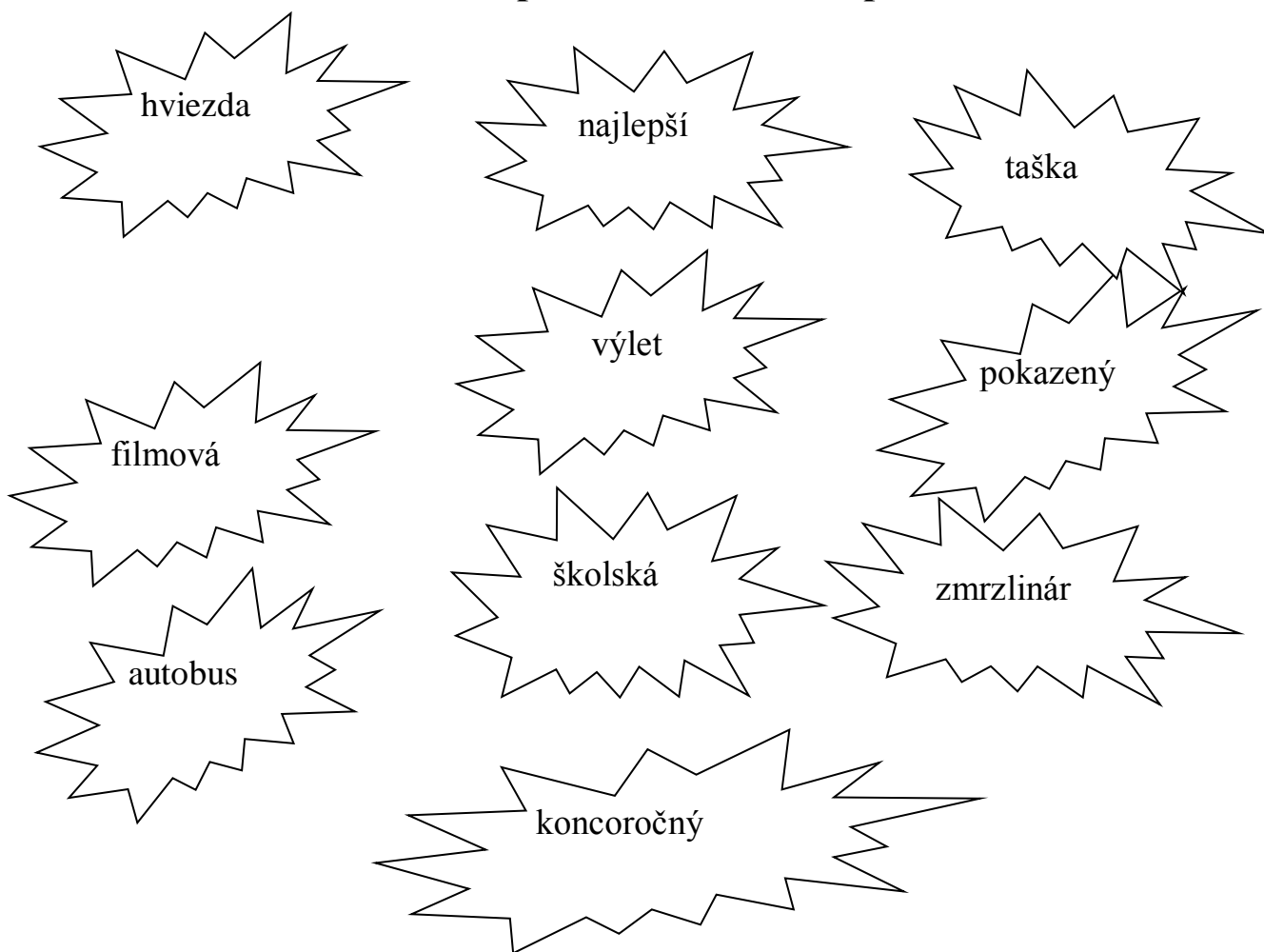
4. Vykáť znamená:

- a) vyberať kamienky z topánky
- b) oslovovať niekoho slovom vy
- c) vykladať niekomu niečo dôležité

Osoby, ktorým vykám. Používam VY.

Osoby, ktorým tykám. Používam TY.

1. Rovnakou farbou označ podstatné a vhodné prídavné meno.

2. Zelenou farbičkou zakrúžkuj chybné napísané i/í alebo y/ý po obojakých spoluhláskach.

Hodiny na veži sylnó bijú. Simona rýchlo hrízla jablko. Od strýka dostala prsteň z rídneho zlata a byžutériu. Sličky sedia na bydle. Myš sa myhla v diere. Pytliak pýskal na písťalke. Rychard sa skryl do skryne. Zita je sirota. Sused si postavil prepichovú vylu. Mi sme mali besedu s jazykovedcom.

1. Zadanie úloh si dobre prečítaj. Zakrúžkuj len jednu správnu možnosť’.

1.	Slovo bydlo znamená: a) bývanie b) tyč, na ktorej sedávajú sliedky c) mesto	
2.	Ktorú samohlásku doplníš vo vete „Dones m__ pero!“ ? a) y b) í c) i	
3.	Slovo vyla znamená: a) rodinný dom b) vydávala zvuk c) zhotovovala veniec	
4.	Obmeň slovo namyslená vybraným slovom. a) prepychová b) piskľavá c) pyšná	
5.	Ktorá skupina obojakých spoluhlások je správna? a) b,m,p,k,v,s,z b) b,m,p,r,v,s,z,f c) b,m,p,r,s,l,z	

2. Prirad’ správne obrázky k slovám

výr

vyžla

vír

vydra

1. Doplň správne y/ý alebo i/í do slovných spojení.

v___je adventný veniec

počul si to hlasné zav___janie

pes v___l na mesiac

uv___l venček z púpavy

zav___ Lenku do perinky

zav___ na mesiac

2. Vyber a podčiarkni vhodné slovo zo zátvorky.

Jánošík bol (hôrny, horský, hornatý) chlapec.

(Elektrický, elektrárenský) mlynček dobre melie.

Terezka je (pracovité, pracovné) dievča.

To je (kostený, kostnatý) človek.

2. Utvor zo slov vetu.

som	o psíkoch	V písomke	a koníkoch	písal
-----	-----------	-----------	------------	-------

.....

odpykáva	trest	Pytliak	vo väzení	si
----------	-------	---------	-----------	----

.....

pyskom	pýr	Krava	Prežúva
--------	-----	-------	---------

.....

si vymyslela	do Košíc	výlet	Zuzka
--------------	----------	-------	-------

.....

1. Hádaj, na čo myslím?

klzká _____ úspešný _____ stará _____

uvarená _____ studená _____ ostré _____

2. Vyfarbi rovnakou farbou spoluhlásky ktoré patria sebe /znelé, neznelé/.

k	d	t	v	dž
d'	s	f	ž	ch
č	š	dz	h	p
g	t'	z	b	c

3. Dopln̄ do viet vhodné slová po z s i/í, y/ý :

Ako sa do hory volá, tak sa z hory _____ .

Zita _____ .

Má ostrý _____ ako britva .

Chlapci na zábave _____ dievčatá do tanca.

Na nohaviciach sa mi pokazil _____ .

Emil ťahal malý _____ .

1. Dopíš slovné spojenia tak, aby dávali zmysel. Použi len vybrané alebo príbuzné slová.

spisovný _____ ostrovid

čaj z _____ zlato

teplo ako vo _____ hodiny

jarmok v _____ halušky

chemický _____ princezná

2. Uhádni, o čom hovorím, na koho myslím. Dopíš do okienka.

Rastú v prírode, varíme si z nich čaj, používame ich na výrobu liekov.

Vyrába pre nás nábytok, chladničky, televízory, autá, chemikálie.

Máme ho v ústach, na topánkach, hovoríme ním.

Žijú v mestách, dedinách, v bytoch, v rodinných domoch.

1. Hľadaj vo osemsmerovke vybrané slová. Zo zvyšných písmen utvor zmysluplné slovo a napíš ho na riadok.

R	R	Y	B	K	A	P
Y	Y	B	Y	O	R	Ť
S	Ž	E	Ľ	B	A	A
Ľ	O	K	K	Y	A	V
E	V	V	A	L	K	Ý
S	Ý	B	O	K	Š	B
Y	Y	P	I	A	Y	M
M	S	S	Y	N	M	Y

RYBKA, RYS, MYSEL, BÝVAŤ, MY, RYŽOVÝ, BYĽKA, KOBYLKA, MYŠKA, ABY, BY, SYN, KEBY

Pahko zvládnem.

2. Dopln chýbajúce písmená abecedy.

a		b	c		d'		e		g		ch	i		j	k	l		
m			ó		p	q		ř	s	š		u		w	x			

3. Dopln.

a) Literárna postava okolo ktorej sa sústreduje dej literárneho diela sa nazýva

_____

b) Jeden riadok básne sa nazýva _____

c) Povest' je rozprávanie, ktoré sa viaže k _____

d) Tomáš Janovic napísal knihu s názvom _____

1. K obrázkom priradiť správne slová. Na tieto slová vymysli vety a napíši ich.

vysypeme

nasypať

sypký

presýpacie

---

2. Zakrúžkuj správnu odpoveď.

Text člením na a) úvod, stred, záber

b) úver, jadro, záver

c) úvod, jadro záver

Oznámenie je stručná a výstižná informácia o udalosti, ktorá sa

a) stala

b) stane

c) nestane

Inzerát je a) Predám lacno záhradnú chatku na Domaši – 0965 546 486